

จดหมายข่าว

สรทงันพรยกดกส

King Prajadhipok's Institute | www.kpi.ac.th

ISSN 0503-2080

สถาบันวิชาการชั้นนำด้านการพัฒนาประชาธิปไตย ธรรมภิบาล และสันติวิธี มุ่งนำความรู้สู่สังคม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ปีที่ 23 ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565

พระกฐินพระราชทาน ประจำปี 2565

ณ วัดพระธาตุศรีบุญชัย วมหาวิหาร จังหวัดลำพูน

จดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า

King Prajadhipok's Institute Newsletter

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของสถาบัน
2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ทางคณะผู้จัดทำยินดีที่จะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่มีประโยชน์หรือน่าสนใจต่อสาธารณชนและขอสงวนสิทธิ์ในการสรุปย่อ ตัดทอน หรือเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ความเห็นและทัศนะในแต่ละเรื่องเป็นของผู้เขียน ซึ่งทางคณะผู้จัดทำและสถาบันพระปกเกล้าไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

คณะที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย
นายวิหวัศ ชัยภาคภูมิ
ศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู
ดร. ถวิลวดี บุรีกุล
นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์
นางสาวสุพรรณิ งามวุฒิกุล
นางกาญจนา ศรีปัดถา
นายณัฐพงศ์ รอดมี
ดร. สติธร ธนานิธิโชติ
นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น

บรรณาธิการ

นางสาวปรารธนา ทองรักษ์

กองบรรณาธิการ

นางสาววรรรัตน์ ชัยชนะ
นางสาวชยานิชฐ์ ไกรจิราลักษณ์
นางสาวเกษณี ธนการศักดิ์

นางสาวจินห์จุฑา ลีมสวัสดิ์
นางนราวรรณ อธิวาสนพงษ์
นายรัชชดลธ์ รัตนวิเชียร

ประสานงานการผลิต

นายพงศ์พันธุ์ ฝอยทอง

ที่ตั้งสถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ 120 หมู่ 3 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 (โซนทิศใต้) ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8181
www.kpi.ac.th

สถาบันพระปกเกล้าเป็นสถาบันทางวิชาการแห่งชาติซึ่งเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของประธานรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและไม่ใช่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

พิมพ์ที่ ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

88/5 วัฒนานิเวศน์ ซอย 5 ถนนสุทธิสาร แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทรศัพท์ 0-2276-6545

ผู้บริหารจาก AFD เข้าพบเลขาธิการ สถาบันพระปกเกล้า เพื่อหารือความร่วมมือ ทางวิชาการ

เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2565 ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ กรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้า ดร.ถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา นางกาญจนา ศรีปัดถาผู้

อำนวยการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้การต้อนรับ Mr. Jean-Pierre MARCELLI, Southeast Asia Regional Director และ Ms. Suwida KINGMUANGKOW, Senior Investment Officer จาก AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT (AFD) ฝรั่งเศส ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเข้าพบผู้บริหารสถาบันพระปกเกล้าเพื่อหารือความร่วมมือทางวิชาการที่ครอบคลุมประเด็นด้านประชาธิปไตยท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจสีเขียว (การพัฒนาเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ทฤษฎีการทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน) เป็นต้น

โดยเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ได้อธิบายถึงภารกิจและผลงานของสถาบัน ซึ่งผู้แทน AFD ให้ความสนใจในบทบาทหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สาธารณะที่ดำเนินร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศชั้นนำเป็นอย่างยิ่ง อาทิ การทำวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับ Ho Chi Minh National Academy of Politics (HCMA) ประเทศเวียดนาม และอีกหลายๆ โครงการ จึงมีความยินดีที่จะความร่วมมือในงานด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมและยกระดับความรู้ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้าในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบงานสัมมนาทางวิชาการ งานศึกษาวิจัย เพื่อส่งต่อองค์ความรู้ อันเป็นประโยชน์ในระดับสากลต่อไป นอกจากนี้ นางกาญจนา ศรีปัดดา ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยหัวหน้าศูนย์สื่อสารองค์กร และทีมวิเทศสัมพันธ์ นำคณะเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่จัดแสดงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ซึ่งสร้างความประทับใจแก่ผู้บริหารจาก AFD เป็นอย่างยิ่ง

ศัพท์การเมือง

“กบฏ เสนาธิการ”

“กบฏ 1 ตุลาคม”

วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2491 เป็นวันที่มีเหตุการณ์ “กบฏ เสนาธิการ” หรือ “กบฏ 1 ตุลาคม” โดยมีเรื่องราวที่เล่าขานกันต่อมาดังนี้

กบฏครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2491 ในเวลานั้น จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี มีคณะรัฐประหาร ของ พลโท ผิน ชุณหะวัณ กับ พล.ต.ต.เผ่า ศรียานนท์ ผู้เป็นรองอธิบดีกรมตำรวจ และ พ.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้กุมกำลังทหารสนับสนุน คณะรัฐประหารนั้นไปยึดอำนาจล้มรัฐบาล ล้มรัฐธรรมนูญ มาก่อน พอมาเป็นฝ่ายรัฐบาลเข้า จึงมีผู้คนที่เห็นทหารคิดจะล้มล้างเข้าข้างเหมือนกัน ดังในกรณีนี้ ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏนั้น สว่าง ลานเหลือ นักหนังสือพิมพ์เก่า ได้เขียนเล่าไว้ในหนังสือ 37 ปีแห่งการปฏิวัติว่า

“นายทหารที่ร่วมในการขบถครั้งนี้ พล.ต.สมบูรณ สรวานชิต พล.ต.เนตร เขมะโยธิน พ.อ. กิตติ ทัดตานนท์ พ.อ.สมบูรณ สุนทรเขต พ.ต.สามารถ วายะวานนท์ นายปราโมทย์ พึ่งสุนทร และบุคคลสำคัญอื่นๆ อีกหลายคน”

ดูตามรายชื่อผู้ร่วมคิดในการยึดอำนาจล้มรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม และคณะรัฐประหาร ในครั้งนี้ ก็ดูจะเป็นนายทหารชั้นนำทั้งสิ้น สมัยนั้น ยังมี นายพลน้อยมาก จึงเป็นเสนาธิการที่สำคัญ ตามแผนการที่จะยึดอำนาจก็ดูจะตื่นเต้นและมีความรุนแรง เพราะจะใช้กำลังทหารเข้าจู่โจมช่วงชิงอำนาจจาก คณะรัฐประหาร โดยมุ่งเข้ากุมตัวหัวหน้าที่คุมกำลัง ในวันแต่งงานของบุคคลสำคัญของคณะรัฐประหาร ดังที่ สว่าง ลานเหลือ ได้เขียนเล่าเพิ่มเติมอีกว่า

“การที่ผู้ก่อการขบถ เริ่มลงมือในวันนั้นก็เพราะทราบว่าเป็นเวลาประมาณ 20.00 น. คณะรัฐประหาร ส่วนมากจะมาประชุมรวมกันอยู่ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อเลี้ยงอาหารแสดงความยินดีเนื่องในงานพิธีสมรสของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ (ขณะนั้นยังเป็นพันเอก) และคู่สมรสของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ก็คือ ท่านผู้หญิงวิจิตรานันท์เอง”

ดังนั้น วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2491 จึงน่าจะเป็นวันดีของ พ.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เจ้าป่า และนางสาว วิจิตร ชลทรัพย์ เจ้าสาว ซึ่งเป็นฝ่ายรัฐบาล มากกว่าฝ่ายที่ต้องการยึดอำนาจเกี่ยวกับการคิดล้มล้างรัฐบาลจึงไปถึงหูฝ่ายรัฐบาล แต่จนถึงบัดนี้ก็ยังไม่มีใครทำให้คนวงนอกเข้าใจได้ว่าแอบคิดกันอย่างไร ข่าวรั่วออกมาได้อย่างไร มีคนคาดคะเนว่าเป็นเรื่องของ “เกลือบเป็นหนอน” พวกเดียวกันแอบเอาไปบอก เพราะทางรัฐบาลสามารถรู้วันเวลาและสถานที่ซึ่งฝ่ายกบฏได้ร่วมประชุมกันที่กระทรวงกลาโหม จึงได้นำกำลังเข้าไปล้อมและขอให้ทางฝ่ายกบฏยอมจำนนต่อทางรัฐบาล

คนของฝ่ายรัฐบาลสำคัญ 2 คนที่เข้ามาจัดการในเรื่องนี้ก็คือ พ.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ “เจ้าป่า” ที่นำกำลังทหารมาล้อมกระทรวงกลาโหมเอาไว้ ฝ่ายตำรวจก็คือ พล.ต.ต. เผ่า ศรียานนท์ รองอธิบดีกรมตำรวจ

นึกถึงภาพกระทรวงกลาโหมเองก็แล้วกัน ดูใหญ่โต เป็นตึกที่แข็งแรง แต่ใช้กำลังล้อมจากข้างนอกไม่ยากเลย เขาเล่ากันว่าตอนแรกฝ่ายกบฏยังได้ยิงสู้ออกมา แต่ตกอยู่ในที่ล้อม เสียเปรียบ ถึงตอนนั้นคนข้างนอกที่จะร่วมด้วย ถ้าไม่เปลี่ยนใจ ก็หนีหน้ากันไปแล้ว จึงได้มีการเจรจากัน โดยฝ่ายกบฏยอมมอบตัว แต่ขอคำมั่นว่าจะไม่ถูกยิงทิ้ง และเขาก็เล่ากันอีกว่า ผู้ที่ให้คำมั่นว่าจะไม่มีการยิงทิ้งเด็ดขาดคือ พ.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นั่นเอง จึงทำให้ฝ่ายกบฏเชื่อสว่าง ลานเหลือ สรุปเรื่องนี้ต่อมาว่า

“สรุปแล้ว ขบถ 1 ตุลาคม ได้ถูกจับกุมและส่งฟ้องศาลไป 21 ราย บุคคลสำคัญในสมัยรัฐบาล นายปรีดี และหลวงธำรงฯ หลายคนถูกจับ เช่น นายดิเรก ชัยนาม นายทวี บุญยเกตุ นายจำลอง ดาวเรือง นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ นายถวิล อุดล ดร.ทองเปลว ชลภูมิ ฯลฯ”

เสนาธิการท่านหนึ่ง คือ พล.ต. เนตร เชมะโยธิน ที่บอกอยู่ในฝ่ายกบฏนั้น ต่อมาได้มาทำงานกับทาง จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดูเหมือนจะเคยไปดูแล หนังสือพิมพ์ สารเสรี ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของฝ่าย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และต่อมา เมื่อจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยึดอำนาจเองในปี พ.ศ. 2501 และเข้ามา เป็นนายกรัฐมนตรี พล.ต.เนตร เชมะโยธิน ก็ได้มาร่วม ทำงานเป็นเลขธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีเป็นคนใกล้ชิดคนหนึ่งของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

กบฏเสนาธิการเป็นเพียงกบฏหนึ่งหรือความพยายาม หนึ่งในหลายครั้งที่จะมีต่อมาจนถึง พ.ศ. 2494 ที่จะล้มรัฐบาล ของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม และคณะรัฐประหาร เพราะเห็นว่าคณะรัฐประหารใช้กำลังเข้าล้ม ก็คิดใช้กำลังเข้าล้มบ้าง แบบ หนามยอกเอาหนามบ่งนั่นเอง หากดูโดยกว้างก็จะมองเห็นได้ และท้ายที่สุดจอมพล ป.พิบูลสงคราม เอง เป็นนายกรัฐมนตรี มาจนถึงวาระสุดท้าย ก็ถูกล้มโดยการยึดอำนาจอีกเช่นกัน และ เป็นการถูกล้มโดยคนของคณะรัฐประหาร ลูกน้องเก่าที่ชื่อ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นั่นเอง

สถาบันพระปกเกล้า ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี 2565

ณ วัดพระธาตุศรีบุญชัย วรมหาวิหาร
จังหวัดลำพูน

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ให้สถาบันพระปกเกล้า ตามที่ขอ พระราชทาน เพื่อน้อมนำไปถวายพระภิกษุสงฆ์จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดพระธาตุศรีบุญชัย วรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในวันเสาร์ที่ 29 ตุลาคม 2565 โดยศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขธิการสถาบันพระปกเกล้า เป็นประธานในพิธี อีกทั้ง ได้รับเกียรติจาก กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้า กรรมการบริหาร สถาบันพระปกเกล้า คณะผู้บริหาร นักศึกษา พนักงานของสถาบัน พระปกเกล้า และประชาชนผู้มีจิตศรัทธา ขอปวารณาถวายจุฬัจฉัย ถวายพระราชกุศล เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,174,671.20 บาทถ้วน จึงประกาศเพื่อทุกท่านได้โปรดทราบและอนุโมทนาโดยทั่วกัน

การขับเคลื่อน การเลือกตั้งสมานฉันท์ และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง จังหวัดร้อยเอ็ด

จากรุวรรณ แก้วมะโน

การเลือกตั้งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองอย่างสันติและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้ได้ผู้นำที่มีความเหมาะสมและเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรีและเป็นธรรมมาโดยตลอด ดังได้ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนับตั้งแต่ พ.ศ. 2489 เป็นต้นมา ทว่าข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่รวบรวมไว้ตั้งแต่ พ.ศ.2543 - 2558 กลับชี้ให้เห็นว่า ตลอดระยะเวลา 15 ปี การเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นของไทยมีคดีความเกี่ยวเนื่องกับการทุจริตการเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 1,967 เรื่อง ซึ่งการทุจริตเลือกตั้งนับเป็นปัญหาหนึ่งที่บั่นทอนคุณภาพของการเลือกตั้งและสันติชนธัตถาประชาชนต่อระบอบการปกครองลงไป

ดังนั้น สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จึงได้พัฒนาระบบการส่งเสริมการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงขึ้นมา โดยนำเอาแนวคิดประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ (deliberative democracy) มาปรับใช้ร่วมกับกระบวนการจัดเวทีประชาเสวนาหาทางออกเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สุจริต เนื่องจากวงจรการเลือกตั้งที่ผ่านมา บกบาทของประชาชนไม่ปรากฏชัดเจนมากนัก โดยระหว่าง

ปี 2560 - 2564 กรอบการส่งเสริมการเลือกตั้ง
 สมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงได้นำร่องปฏิบัติ
 ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน
 12 แห่ง จึงทำการศึกษาถอดบทเรียนความเปลี่ยนแปลง
 ที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ที่นำร่องเหล่านั้น เพื่อตรวจสอบระดับ
 ความสำเร็จที่เกิดขึ้น ตลอดจนเพื่อให้ทราบเงื่อนไข
 ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวางต่อการส่งเสริมการเลือกตั้ง
 สมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง อันจะเป็นประโยชน์
 ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ
 เลือกตั้งในกระบวนการเลือกตั้งและเป็นแบบอย่าง
 ให้แก่พื้นที่อื่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนิน
 การต่อไป

วัตถุประสงค์ การศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
 ในพื้นที่ที่นำกระบวนการส่งเสริมการเลือก
 ตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงไป
 ดำเนินการ
2. เพื่อศึกษาเงื่อนไขปัจจัยที่ส่งเสริมหรือ
 ขัดขวางต่อกระบวนการเลือกตั้งสมานฉันท์
 และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
3. เพื่อศึกษาเงื่อนไขปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
 ต่อเนื่องของกระบวนการเลือกตั้งสมานฉันท์
 และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
4. เพื่อพัฒนาตัวแบบ (model) ของกระบวนการ
 เลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
 สำหรับขยายผลในพื้นที่อื่นต่อไป

ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม
 (mixed method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและ
 การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการกับพื้นที่เป้าหมาย
 12 แห่งใน 6 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ดำเนิน
 โครงการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง

ระหว่างปี 2560 - 2564 เปรียบเทียบกับพื้นที่ข้างเคียง
 ที่ไม่ได้ทำโครงการ

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย
 การเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่
 ได้จากการสุ่มเลือกอย่างเป็นระบบ ร่วมกับการสัมภาษณ์
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำท้องที่ในอดีตและปัจจุบัน
 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และแกนนำที่ดำเนินการในพื้นที่ ข้อมูล
 ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะได้รับการแปลผลทางสถิติ
 เพื่อหาค่าเฉลี่ยและสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับ
 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่วนข้อมูลที่ได้จากการ
 สัมภาษณ์

และการสนทนากลุ่มนั้นใช้การวิเคราะห์เนื้อหาร่วมกับ
 การวิเคราะห์บริบทและคำสำคัญ เพื่อค้นหาเงื่อนไขปัจจัย
 ที่จะส่งผลต่อความระดับความเปลี่ยนแปลงและความ
 ต่อเนื่องของการดำเนินโครงการในแต่ละพื้นที่ให้แตกต่าง
 กันออกไป เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงกรอบแนวคิดขึ้น
 เป็นตัวแบบส่งเสริมการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิ
 ขายเสียงในพื้นที่อื่นต่อไป

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการเลือกตั้งสมานฉันท์และ
 ไม่ซื้อสิทธิขายเสียงสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้จริงภายใต้
 กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ การจัดเวทีเสวนา
 ร่วมกันระหว่างผู้สมัครและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ
 การรณรงค์เลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
 อย่างต่อเนื่อง การดำเนินโครงการที่ผ่านมาทำให้กลุ่ม
 ตัวอย่างในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจ
 การเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง อีกทั้งยังตระหนักถึงความสามารถของตนเองในการสร้าง
 ความเปลี่ยนแปลงและเห็นถึงคุณค่าในคะแนนเสียงของตน
 มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ เพื่อส่งเสริมให้การเลือกตั้งสมานฉันท์
 และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัย
 จึงได้เสนอ ‘ตัวแบบ 5 สร้างสู่การเลือกตั้งสมานฉันท์และ
 ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง’ (5 building for free and fair
 election model) ขึ้น ซึ่งมีจุดเน้นอยู่ 5 ประการ
 ประกอบด้วย

1. **สร้างความรู้ (Knowledge building):** มีความรู้ 5 ประการที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย 1) ประชาธิปไตยกับการเลือกตั้ง 2) ความเป็นพลเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) ความหมาย ความสำคัญ และกระบวนการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง 4) โทษจากการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม และ 5) วัฒนธรรมที่ส่งเสริมหรือขัดขวางต่อประชาธิปไตยและคุณภาพชีวิต
2. **สร้างความตระหนัก (Consciousness building):** ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเปิดพื้นที่ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างโอกาสให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้จากการปฏิบัติผ่านเวทีเสวนาปรึกษาหารือ
3. **สร้างความร่วมมือ (Collaboration building):** ให้ทุกฝ่ายตระหนักว่าตนเองเป็นเจ้าของโครงการ เพื่อสร้างให้ทุกคน
4. **สร้างช่องทางการมีส่วนร่วม (Channels building):** โดยถอดบทเรียนปฏิบัติการอยู่เป็นระยะ ขยายผลการมีส่วนร่วมส่งเสริมการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงสู่กิจกรรมอื่นในชุมชน ผลักดันกติกาการเลือกตั้งสร้างสรรค์และการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงให้เป็นธรรมเนียมชุมชน
5. **สร้างวัฒนธรรม (Culture building):** คือการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในเรื่องของการยอมรับความเห็นต่าง การพิจารณาเลือกผู้แทนบนหลักของเหตุผลและความสามารถ และไม่ใช้ความทุจริตเพื่อมุ่งชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์เลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงเป็นการเฉพาะ

บทสรุป

ประชาธิปไตยที่มั่นคงและมีคุณภาพนั้น สัมพันธ์กับกระบวนการเลือกตั้งที่มีคุณภาพ ซึ่งในกระบวนการเลือกตั้งนี้สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจและศรัทธาของผู้คนในสังคมต่อระบบการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงเป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่ต้นทาง

ก่อนที่จะได้มาซึ่งผู้แทน เพื่อสร้างพลังสนับสนุนให้การเลือกตั้งเป็นกระบวนการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองโดยสันติ มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องพิจารณาข้อพึงระวังดังต่อไปนี้

1. **จรรยาบรรณการหาเสียงและการซื้อเสียง :** คนไทยมักมองการหาเสียงเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ โดยเชื่อมโยงเข้ากับเรื่องการหวังผลตอบแทน ดังนั้นสิ่งที่ควรรังเกียจจึงไม่ใช่ ‘การหาเสียง’ แต่เป็นการ ‘ซื้อเสียง’ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ผิดกติกาในการเลือกตั้ง โดยความเข้าใจดังกล่าวสามารถปรับแก้ไขได้ด้วยการ “สร้างความรู้ความเข้าใจ” ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ถูกต้องครอบคลุมตั้งแต่ก่อนจัดให้มีการเลือกตั้ง
2. **จรรยาบรรณการเปลี่ยนแปลง :** ความเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องธรรมชาติ และโดยธรรมชาติของการเลือกตั้ง คือโอกาสสำคัญที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะได้สร้างความเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น การก้าวข้ามความคุ้นชินต่างๆ มาสู่การพิจารณาบนฐานของข้อมูล ผลงาน และความสามารถของผู้สมัครอย่างแท้จริง จึงเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประชาธิปไตยมากกว่า ซึ่งเรื่องนี้สามารถปรับได้ด้วยการสร้างความรู้และความตระหนักถึงความสำคัญในคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและพึงไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีสติ บนฐานของข้อมูลไม่ใช่อารมณ์ความรู้สึก
3. **จรรยาบรรณ ‘การแข่งขัน’ :** จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมยังมีส่วนสำคัญต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของความเป็นญาติพี่น้องมีผลให้

คนในท้องถิ่นที่มองว่าการเลือกตั้งและการแข่งขันเป็นสิ่งที่อาจบ่อนทำลายความสัมพันธ์อันดีของชุมชน จึงพยายามไกล่เกลี่ยและหลีกเลี่ยงการแข่งขัน ซึ่งส่งผลให้เกิดการผูกขาดอำนาจการเมืองของตระกูลการเมืองท้องถิ่นที่ยากต่อการท้าทายและเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงไม่ควรกลัวหรือรังเกียจการแข่งขันแต่ควรมองว่าการแข่งขันเป็นการพิสูจน์การทำหน้าที่ในการบริการประชาชน เป็นการแสดงออกถึงความจริงใจและความตั้งใจในการทำงานทาง การเลือกตั้งสมานฉันท์ไม่ได้ปฏิเสธการแข่งขัน แต่สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์เป็นธรรม ซึ่งเรื่องนี้สามารถปรับได้ด้วยการสร้างความสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมและสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4. **จรรยาบรรณหลุมพรางของความสมานฉันท์ :** แท้จริงแล้วความคิดที่แตกต่างกันถือเป็นเรื่องปกติของระบอบประชาธิปไตย การมีความเห็นที่แตกต่างไม่ใช่ปัญหาและควรได้รับโอกาสในการแสดงออก ปัญหาคือการไม่ยอมรับความเห็นต่างต่างหาก ที่เป็นต้นเหตุหลักที่นำไปสู่การไม่ยอมรับกันและกันของคนในชุมชน ซึ่งเรื่องนี้สามารถปรับได้ด้วยการ สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้แก่คนในชุมชนได้ตระหนักว่าการเปิดพื้นที่ให้แก่ความหลากหลายต่างหากที่เป็นความสมานฉันท์ตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

“การทุจริตการเลือกตั้งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ การส่งเสริมการเลือกตั้งสมานฉันท์และไม่ซื้อสิทธิขายเสียงให้เกิดขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคงและมีคุณภาพ”

นักศึกษาหลักสูตร ปธพ. รุ่นที่ 9 - แพทยสภา จัดประชุมวิชาการประจำปี 2565

เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2565 แพทยสภา - สถาบันพระปกเกล้า หลักสูตร ปธพ. จัดประชุมวิชาการประจำปี 2565 พร้อมมอบเกียรติบัตร เข้มเกียรติคุณ โล่เกียรติคุณ นักศึกษาหลักสูตร ปธพ.รุ่นที่ 9 ณ ห้อง World Ballroom ชั้น 23 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ ภายในงานได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย ประธานมูลนิธิธรรมาภิบาลทางการแพทย์ เป็นประธานในพิธีกล่าวเปิดการประชุมวิชาการ และแสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “**แนวโน้ม 5 ประการ หลังโควิด**” จากนั้น ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงสมศรี เผ่าสวัสดิ์ นายกแพทยสภา กล่าวแสดงความยินดีกับความเป็นมาของการประชุมวิชาการ ปธพ.9 เพื่อนำเสนอผู้บริหาร พร้อมด้วย นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า กล่าวถึงความร่วมมือด้านการอบรมที่สถาบันพระปกเกล้า และแพทยสภา มีมาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย ประธานมูลนิธิธรรมาภิบาลทางการแพทย์ พร้อมคุณอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข สภานายกพิเศษแพทยสภา คณะผู้บริหารฯ และสื่อมวลชน เปิดและเยี่ยมชมบอร์ดเสนอผลงานวิจัยงานวิชาการของนักศึกษาหลักสูตร ปธพ. รุ่นที่ 9 ทั้ง 10 กลุ่ม พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่อง “**อนาคตระบบสาธารณสุขไทยหลังโควิด 19**” จากนั้น พลอากาศโท นายแพทย์อิทธิพร คณะเจริญ ผู้อำนวยการหลักสูตรฯ กล่าวขอบคุณผู้ร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม และกล่าวขอบคุณถึงความตั้งใจของนักศึกษาหลักสูตร ปธพ. ทุกวันที่ค้นคว้าแนวทางซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการพัฒนาระบบสาธารณสุขของประเทศไทยภายหลังวิกฤตการณ์ครั้งนี้ให้มีความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

ช่วงพระชนม์...ที่อีดตัน

วิทยาลัยอีดตันเป็นโรงเรียนประจำที่นักเรียนต้องใช้ชีวิตร่วมกันและพำนักอยู่ที่โรงเรียน ในเวลานั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นชาวสยามคนแรกและคนเดียวที่เข้าศึกษาที่วิทยาลัยแห่งนี้

นายเจ เอช เอ็ม แฮร์ ผู้จัดการโรงเรียนมีรายงานถึงพระอุปนิสัยและพระจริยาวัตรของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา ไว้ว่าระยะแรกไม่ทรงพระสำราญมากนักเนื่องจากไม่ทรงรู้จักใครกับทั้งมีสิ่งแปลกใหม่ให้ทรงเรียนรู้มาก

การเรียนในโรงเรียนประจำหรือที่คนไทยในยุคนั้นเรียกกันว่า Public school ยังช่วยให้เด็กๆ รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น และยิ่งไปกว่านั้นระบบการดูแลนักเรียนเป็นลำดับขั้นที่มีวินัยเคร่งครัด การส่งเสริมให้เล่นกีฬาเป็นทีม รู้จัก “เล่นในกติกา” “รู้แพ้ รู้ชนะ” เห็นประโยชน์ของส่วนใหญ่มิมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังพื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย นั่นอาจกล่าวได้ว่าในระยะเวลา ๓ ปีที่วิทยาลัยอีดตันนับเป็นเวลาสำคัญของการหล่อหลอมเจ้าฟ้าชายจากสยาม ซึ่งทรงครองสิริราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ในเวลาต่อมา

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ช่วงพระชนม์...ที่อีดตัน

สถาบันพระปกเกล้า ร่วมพิธีวางพวงมาลา ถวายสักการะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันปิยมหาราช

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2565 นายวิวัฒน์ ชัยภาคภูมิ รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและพนักงานของสถาบันฯ ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เนื่องในวันปิยมหาราช เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า กรุงเทพฯ

สถาบันพระปกเกล้า

120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8186

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ 23/2553
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

เหตุที่ขัดข้องนำจ่ายผู้รับไม่ได้

- 1. จำหน่ายไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน่าย
- 3. ไม่ยอมรับ
- 4. ไม่มีผู้รับตามจำหน่าย
- 5. ไม่มารับภายในกำหนด
- 6. เลิกกิจการ
- 7. ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- 8. อื่นๆ

ลงชื่อ